

POSUDEK VEDOUCÍHO PRÁCE

Diplomová práce BcA. Ivany Havlíčkové byla zpracována dle zadání z 30. října 2011. Tématem praktického oddílu práce je restaurování kamenné polychromované sochy Sv. Jana Nepomuckého z Bratrských oltářů u České Kamenice. První část textového oddílu obsahuje zprávu o restaurování sochy. Druhá část textového oddílu je věnována hlubšímu studiu specifických příkladů povrchových úprav barokních sochařských děl. Oba oddíly spolu úzce souvisí. Teoretická část navíc významným způsobem přispěla ke kvalitnímu provedení části praktické.

Zásadní význam pro zpracování diplomové práce měla nápomoc PhDr. Jiřího Kašeho a Doc. Jiřího Alta, ak. mal., který garantoval provedení barevných úprav povrchu sochy.

Svým dílem přispěli také odborní konzultanti Ing. Karol Bayer, Dorothea Pechová, RNDr. Zdeněk Štaffen Ing. Blanka Kolinkeová a Ing. Alena Hurtová. Zvláště je nutné uvítat korespondenční příspěvek PhDr. Miloše Suchomela. Účast všech zmíněných odborníků přispěla ke kvalitě prováděných prací a umožnila úspěšně realizovat komplex restaurátorských prací.

Na základě průzkumů, jejich vyhodnocení a provedení četných zkoušek bylo možné realizovat restaurátorské práce, při kterých bylo vstupním požadavkem investora umístit rekonstruovanou sochu světce zpět k Bratrským oltářům. Aby nemohlo dojít k devalvací autentického torza díla, bylo po konzultacích a vyhodnoceních průzkumu rozhodnuto provést korekci dochovaného stavu díla. Nejprve bylo tedy nutné dochované torzo konzervovat a následně na základě znalostí a analogií provést plně reverzibilní doplňky a vytvořit ideální rekonstrukční faksimili z umělého kamene. Originál torza bude pak možné uchovat na chráněném místě poblíž místa původního.

Při realizaci restaurátorských prací bylo na torze originálu provedeno zajištění veškerých prasklin a trhlin injektáží. Fragmenty torza byly spojeny pomocí epoxidové pryskyřice Epoxy 1200 a nerezové tyčoviny. Socha i sokl byly očištěny od biologických povlaků.

Po četných zkouškách a odborných konzultacích byly sejmuty nepůvodní barevné vrstvy. Torzo bylo sochařským způsobem reversibilními doplňky plně rekonstruováno. Podle dotvořeného díla byla poté sejmuta forma a z té pak byla zhotovena jeho rekonstrukční faksimile z umělého kamene na minerálním základě, která byla bez provádění jakýchkoli dalších úprav povrchu umístěna na původní místo do lesního prostředí Bratrských oltářů.

Na torze sochy Sv. Jana Nepomuckého a soklu byly provedeny pouze zajišťující tmely. Fragmentárně dochovaná nejstarší původní vrstva byla pak fixována a doplněna sjednocovací retuší. Do konce roku 2012 bude torzo ponecháno na půdě Fakulty restaurování v Litomyšli, kde bude dle jeho vzoru probíhat pokus o rekonstrukci výstavby původních barevných vrstev na předem zhotovené faksimili z umělého kamene.

Praktická část diplomové práce obsahovala všechny restaurátorské úkony, od průzkumů a návrhu postupu prací, přes realizaci jednotlivých dílčích navrhovaných úkonů.

Zadaný úkol splnila uchazečka samostatně, úspěšně a na vysoké profesionální úrovni. Praktickou část diplomové práce hodnotím velmi kladně.

Textová část – Zpráva o restaurování respektuje znění památkového zákona a prováděcí vyhlášky č. 66/1998 Sb a je v souladu s formálními požadavky Fakulty restaurování i Univerzity Pardubice. Zpráva přehledně a v požadované struktuře dokumentuje problematiku a průběh restaurátorského zásahu ve všech jeho fázích. Zejména musím vyzdvihnout koncepci a strukturu restaurátorského průzkumu, který se rovnovážně a přiměřeně zabývá památkovými, kulturně-historickými, uměnovědnými, přírodovědnými i technologickými aspekty díla.

Přírodovědný průzkum není rozdělen dle disciplín, ale je správně dělen na destruktivní a částečně destruktivní, tedy sondážní úkony. Vyhodnocení průzkumu potom organicky ústí v kvalifikované a na racionálních základech provedené ustavení koncepce restaurátorského zásahu. Závěrečná část – Doporučený režim památky – je zpracována s dostatečným důrazem.

Druhá část textového oddílu je věnována hlubšímu studiu specifických příkladů povrchových úprav barokních děl se speciálním zaměřením na barevné úpravy sochařských děl. Uchazečka popsala a analyzovala deset konkrétních historických příkladů provedení povrchových úprav. Je nutné ocenit, že autorka výrazně překročila meze všeobecných pojednání o barevnosti děl z uvedeného období. Významným přínosem jsou zejména konkrétní pojednání o barevnosti soch Ctností a Neřestí v Kuksu a sochy Sv. Jana Nepomuckého z České Kamenice. V tomto případě byly texty doplněny i chemicko-technologickým a stratigrafickým průzkumem.

Uchazečka se věnuje konkrétní analýze příkladů provedení povrchových úprav. Nedomnívám se, že popsaná problematika byla tímto vyčerpána, ale jsem přesvědčen, že ve své různorodosti přináší dobrý základ pro další práci.

Uchazečka ve své diplomové práci (praktické i textové) prokázala nejen osobnostní předpoklady, vůli a zodpovědnost, své dovednosti, vysoký stupeň osvojení poznatků z oblastí technologií a restaurátorských technik, ale i teoretickou, vědomostní připravenost. Uchazečce svým přístupem a schopností komunikace podařilo v praxi realizovat model péče o památky jako mezioborové činnosti.

Diplomová práce jako celek splňuje na ní kladené požadavky. Na základě prohlídek, vyhodnocení postupu prací a prostudování textové části diplomovou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji stupeň hodnocení **výborně**.

V Praze, dne 24. 9. 2012

doc. Jiří Novotný, ak. soch